

פרוטוקול

ישיבת מועצת הרשות הלאומית לחדשנות טכנולוגית

שהתקיימה ביום שני, ה-10 במרץ 2025, בשעה 14:30, באמצעות שיחת חוזי

חברי מועצה משתתפים:

ד"ר אלון סטופל, המדען הראשי לחדשנות ויו"ר המועצה
ד"ר עינת מגל, סגנית המדען הראשי לחדשנות, משרד החדשנות, המדע והטכנולוגיה
מר אורי שאשא, סגן החשב הכללי, משרד האוצר
מר כפיר בטט, סגן הממונה על התקציבים, משרד האוצר
פרופ' דוד מנדלוביץ', נציג ציבור
מר רמי קליש, נציג ציבור

משתתפים נוספים:

מר דרור בין, מנכ"ל רשות החדשנות
מר תומר סגלוביץ, ראש מטה מנכ"ל רשות החדשנות
גב' יעל מזוז הרפז, מנהלת חטיבת מדיניות, רשות החדשנות
עו"ד צפיר נוימן, היועץ המשפטי, רשות החדשנות
עו"ד לי קפון דפני, הלשכה המשפטית, רשות החדשנות
מר אבינועם רוזנבאום, ראש מטה המדען הראשי לחדשנות, משרד החדשנות, המדע והטכנולוגיה
גב' אביגיל ונקרט, אגף התקציבים, משרד האוצר
מר צח בסול, אגף התקציבים, משרד האוצר
גב' כרם נבו, מנהלת חטיבת צמיחה, רשות החדשנות
מר שי עג'מי, מנהל אגף מדיניות וממשל בחטיבת מדיניות, רשות החדשנות (השתתף בנושא מס' 1)
גב' רונית אשל, מנהלת אגף אקלימטק ותעשייה בוגרת בחטיבת צמיחה, רשות החדשנות (השתתפה בנושא מס' 2)

על סדר היום

1. הצגת ממצאי בחינת תכנית הפיילוטס ותפיסת ההפעלה העתידית;
2. הצגת תפיסת ההפעלה העתידית של מופ"ת;
3. פעילות רשות החדשנות להתמודדות עם מתקפות סייבר.

הדיון

1. הצגת ממצאי בחינת תכנית הפיילוטס ותפיסת ההפעלה העתידית

רקע: במהלך שנת 2024 ביצעה חטיבת צמיחה בשותפות עם חטיבת מדיניות והחטיבה הבינלאומית בחינת עומק, של תוכנית הפיילוטס, לאחר חמש שנות פעילות. במסגרת תהליך הבחינה נערך מחקר כמותני ואיכותני של ביצועי מסלול ההטבה והשפעתו, וכן נבנה מודל הפעלה חדש אשר מבוסס על תובנות תהליך הבדיקה לשכלול מסלול ההטבה והשפעתו. בישיבה הוצגה התפיסה המוצעת לפיילוטס בישראל ותובנות ראשונות לגבי מסלול הפיילוטס הבינלאומי. יצוין כי עריכת הבחינה האמורה הינה אחד מיעדי רשות החדשנות לשנת 2024. הנושא היה בסדר היום של ישיבת המועצה שהתקיימה ביום 18 בדצמבר 2024, אך לא הוצג מפאת קוצר זמן והתארכות הדיון בנושאים האחרים שהיו על סדר היום.

דיון: מר דרור בין, מנכ"ל רשות החדשנות, הציג את הנושא וציין כי הבחינה שנעשתה הינה חלק ממהלך רחב שביצעה רשות החדשנות לבחינת כלל מסלולי ההטבות. גב' כרם נבו, מנהלת חטיבת צמיחה, ציינה כי מסלול הטבה מס' 2 אשר בתוקף כיום כולל למעשה מעורבות של שלושה גורמים: חברה טכנולוגית, אתר הרצה

וגורם ממשל. מטרת מסלול ההטבה המקוריות היו רחבות מאד לאור ראשוניות הפעילות בשלב הפיילוטים וכללו, בין היתר, תמיכה בחברות באמצעות גישה לאתרי הרצה ותמיכה בחברות לגישור על 'עמק המוות' בהוכחת ההיתכנות באמצעות המענק. בין הישגי מסלול ההטבה ניתן לציין כי נוצר סטרטר לאתרי הרצה שפועלים מול כלל התעשייה וכן כניסה לתחום שבו נדרשה למידה ראשונית של הרשות ביחס לתחום לצורך מיקוד עתידי. לשאלת אחד מחברי מועצת הרשות, הציגה גב' נבו דוגמאות לפיילוטים שבוצעו וכן התייחסה למגוון שיתופי הפעולה עם גורמי הממשל. עוד ציינה כי מצד גורמי הממשל השותפים שיעור ההשתתפות במימון עמד על 50% לפחות.

עוד הציגה גב' נבו את המתודולוגיה לבחינת הפעילות במסגרת מסלול ההטבה, ובכלל זה הבחינה האיכותנית שבוצעה לצורך זיהוי המניעים והצרכים של כל סוגי הלקוחות וכן החולשות והחוזקות של מסלול ההטבה וכן בחינה של האפקטיביות והאימפקט של מסלול ההטבה. במסגרת זו הוצגו נתונים מרכזיים אודות מסלול ההטבה, ובכלל זה, מספר הקולות הקוראים שפורסמו, מספר התיקים שאושרו, סך התקציב המאושר ומענק מאושר ממוצע. כן הציגה גב' נבו תובנות מרכזיות מהנתונים, לרבות בעניין התפלגות חברות טכנולוגיות עפ"י גיל/גיוס בעת ההגשה, המגוון הסקטוריאלי, איכות ההגשות והאישורים וכן חפיפה פוטנציאלית עם קרן ההזנק החדשה.

לאחר מכן הציגה גב' נבו נתונים אודות חברות שאושרו במסגרת מסלול ההטבה בפילוח לפי סבבי גיוס ולפי גורמי הממשל הרלוונטיים וכן נתונים אודות מבחן תוצאה שנערך לבחינת הצלחת חברות שהשתתפו במסלול לעומת קבוצת ביקורת של חברות דומות. ביחס לקבוצה של 'אתרי הרצה' נמצא אפקט חיובי להשתתפות בתוכנית הן בסיכוי לגיוס המשך והן בסכום הגיוס. ביחס לקבוצה הכללית לא ניתן היה להסיק מסקנות. לשאלת יו"ר מועצת הרשות, השיבה גב' נבו כי הבחינה נעשתה ביחס למסלולי המשנה היותר ותיקים, אשר ביחס אליהם ניתן היה לבחון את ההיבטים השונים (כדוגמת סכום גיוס ממוצע לאחר הפיילוט או ביצוע גיוס המשך).

כמו כן, הציגה גב' נבו את התובנות המרכזיות מהראיונות שנערכו ביחס לשלושה היבטים: צורכי החברות הטכנולוגיות בשלב הפיילוט, צורכי התאגידים הכלכליים (אתרי הרצה) מהחברות הטכנולוגיות וצורכי הגורם הממשלתי. בהתאם לכך גם הוצגו גם התובנות מהפעילות והצורך בעריכת תיקונים במסלול ההטבה, בין היתר, כאשר עד היום תמכה רשות החדשנות בשלב ההרצה באמצעות מענק לחברה והכוונה היא ליצור ערך מוסף נוסף מעבר להשקעה בחברה הבודדת: יצירת אתרי הרצה סדרתיים, פריצת דרך לסקטור באמצעות ארגז חול רגולטורי ומתן מענה לאתגר ממשלתי שישפר את השירות לאזרח. האמור יבוצע באמצעות שלושה מסלולי משנה חדשים: מסלול משנה א' יעסוק בהוכחת יכולות מו"פ לצורך אתגרים ממשלתיים (בהשתתפות משמעותית של משרדי ממשלה), מסלול משנה ב' יעסוק בפריצת דרך רגולטורית, זאת לצורך קידום רגולציה פורצת דרך על-ידי חברה שנוטלת סיכון גבוה, מסלול משנה ג' יעסוק בהפעלת מיזמי פיילוט, בשיתוף פעולה בין חברות ושילוב אקוסיסטם חדשני. לשאלת יו"ר מועצת הרשות, השיבה גב' נבו כי כבר עתה נעשית חשיבה ראשונית משותפת עם גורמי ממשל שונים, ביחס לקולות קוראים פוטנציאליים משותפים שיפורסמו.

מר בין ציין כי כיום מסלול ההטבה כולל מספר רב מסלולי משנה עם גורמים ממשלתיים (מסלול משנה נפרד לכל גורם ממשלתי). במסגרת תיקון מסלול ההטבה שיובא בהמשך למועצת הרשות, הכוונה היא לשלב את שיתופי הפעולה בכל אחד משלושת הכלים שנסקרו. נציגת אגף התקציבים במשרד האוצר, ציינה כי היא

אינה סבורה שהמטרה של רשות החדשנות הינה לפתור אתגרים ממשלתיים. גב' נבו ציינה כי המטרה הינה לבחון האם לטכנולוגיה יש שוק בעולם ושהבעיה שאותרה אינה בעיה שרלוונטית רק למדינת ישראל.

אחד מחברי מועצת הרשות ציין כי הוא סבור שנכון יותר לממן את הפיילוט עבור החברה ולא לממן רק את אתר ההרצה. בנוסף, ציין כי אינו סבור שנכון לממן אתרי הרצה בחברות ממשלתיות. יו"ר מועצת הרשות ציין כי הוא מסכים עם הגישה האמורה, בכל הנוגע למתן מימון ישיר לחברה, על פני מימון אתר ההרצה. מר בין השיב בעניין זה כי במסגרת מסלול הטבה מס' 7 – קרן ההזנק ניתן לקבל מימון גם עבור ביצוע פיילוט, אך אם יש טכנולוגיה שמעוניינים להדגים אותה, מימון של אתר הרצה שיהפוך לסדרתי יכול לסייע רבות לאקוסיסטם. עוד ציין כי במסגרת מימון העלויות לאתר ההרצה ניתן יהיה לחסוך את העלות עבור השימוש שיבוצע על-ידי חברות הטכנולוגיה עצמן. חבר מועצה נוסף, ציין כי הוא סבור שיש מקרים בהם למימון אתר הפיילוט יש ערך משמעותי, לכן חשוב לאפשר מימון מהסוג האמור.

גב' נבו ציינה כי המטרה הינה שאתר ההרצה ימשיך להתקיים גם לאחר מימון הרשות באופן עצמאי, כאשר בכל מקרה הכוונה היא לאפשר אתר הרצה רק כאשר יהיה בכך ערך לאקוסיסטם עצמו. גב' יעל מזוז הרפז, מנהלת חטיבת מדיניות ציינה כי מתן המענה לחברות בלבד לא יוביל לשינוי, שכן הכוונה היא ליצור מומחיות באתרי ההרצה עצמם, על מנת שחברות יוכלו לבצע פיילוטים באופן סיסטמטי. אחד מחברי מועצת הרשות ציין כי הוא מסכים עם הגישה האמורה, לפיה כאשר מממנים אתר הרצה, הדבר יאפשר למגוון חברות ליהנות מכך.

חבר מועצה נוסף ציין כי הוא סבור שנכון לנקודת הזמן מסלול ההטבה כפי שפעל עד עתה היה ברור, כאשר המוצע מסתמן כמורכב מידי, שכן הוא כולל היבטים וכיוונים שונים שלא ברור כיצד יבוצעו. חבר מועצה נוסף ציין כי יש לשים לב לרגישות של מתן מענה למשרד ממשלתי, שכן עלול להתעורר חשש שיש כאן היבטים של רכש עבור המשרדים הממשלתיים. עו"ד צפריר נוימן, היועץ המשפטי, ציין כי כל משרד ממשלתי שיהא מעוניין בכך יידרש לבצע הליך רכש בהתאם לדיני המכרזים, כאשר אין כוונה ליצור כאן מחויבות של משרד ממשלתי כלפי ספק מסוים.

מר בין ציין כי רשות החדשנות תמשיך לעבוד על המודל והחלופות שלו, והאמור יובא בהמשך לדיון ואישור מועצת הרשות.

2. הצגת תפיסת ההפעלה העתידית של מופ"ת

רקע: מסלול הטבה מס' 36 – עידוד חדשנות טכנולוגית בתעשיית הייצור פועל מסוף שנת 2018. מסלולי המשנה מופ"ת ומכניה למו"פ נועדו לעודד תעשייה מתקדמת על-ידי ליווי והשקעה בתוכניות מו"פ לחברות שאינן מנוסות במו"פ. במהלך שנת 2024 בוצע מחקר מעמיק בקרב מפעלים ומומחים טכנולוגיים וסיעור מוחות לעידוד תעשיית הייצור לתחרות עולמית. כמו כן, בוצע מחקר בינלאומי לזיהוי תוכניות לקידום מו"פ פורץ דרך בתעשיית הייצור. במסגרת המחקרים הנ"ל רשות החדשנות מצאה כי קיימת הזדמנות לפתח סגמנט של חברות ייצור מובילות, בעלות נכסים בדמות מערכי שיווק ומכירות, הבנת שוק, יכולות ייצור מתקדמות ועוד, ולעודד אותן להפוך לחברות מוטות מו"פ, באמצעות יצירת מיזמים בעלי עומק טכנולוגי, המאפשרים פריצת דרך לשווקים חדשים בעלי פוטנציאל כלכלי גבוה.

דיון: מר דרור בין, מנכ"ל רשות החדשנות, הסביר בקצרה אודות מסלול ההטבה הנוכחי והחלופות במסגרת שלושת מסלולי המשנה של מסלול ההטבה. גב' רונית אשל, מנהלת אגף אקלימטק ותעשייה בוגרת בחטיבת צמיחה, הציגה מספר דוגמאות לסיפורי הצלחה של מסלול ההטבה. לאחר מכן ציינה כי במהלך שנת 2024 בוצע מחקר מעמיק בקרב מפעלים ומומחים טכנולוגיים וכן מחקר בינלאומי לזיהוי תוכניות לקידום מו"פ פורץ דרך בתעשיית הייצור. זוהו שלושה כשלים שבעטיים מיעוט הפרוייקטים מוביל את החברות למו"פ ברמת חדשנות עולמית: מיומנויות וניסיון טכנו-כלכלי נמוכים מאד, חוסר בתשתיות ניסוי ופיתוח בחזית הטכנולוגיה וסיכון גבוה במוצר פורץ דרך והשקעות נמוכות.

עוד הציגה גב' אשל כי בישראל קיים סגמנט של חברות ייצור מובילות אשר ניתן להפוך לחברות הייטק, כאשר לחברות אלו יש נכסים בדמות מערכי שיווק ומכירות, הבנת שוק, יכולות ייצור מתקדמות ועוד. בהתאם לכך, מוצע להקים מסגרות 'מאיץ מופ"ת' שיהוו גוף עסקי וטכנולוגי הפועל למיפוי נכסי חברת הייצור ומלווה אותה בתהליך רעיונאות ועד ל-POC ובמקביל לכך תבוצע קפיצת מדרגה למיזמים בעלי עומק טכנולוגי בשלושה שלבים - רעיונאות, הוכחת היתכנות טכנו-כלכלית ופיתוח מוצר.

לשאלת יו"ר מועצת הרשות השיב מר בין כי מדובר בחברות שלא עושות מו"פ בעצמן. התחלת שלב רעיונאות לפיתוח מוצר הינו אירוע מורכב, כאשר זוהה כי יש כאן כשל שוק שאותם מאיצי מופ"ת יוכלו לסייע בו. גב' אשל הציגה את מודל ההשקעה ביחס לתמיכת רשות החדשנות בכל אחד משלושת השלבים. עוד ציינה כי מדובר בחדשנות טכנולוגית או פונקציונאלית ברמה העולמית עם צמיחה עסקית משמעותית לחברה. מר בין ציין בהקשר זה כי האמור דומה לנעשה במסלול הטבה מס' 7 – קרן ההזנק, כאשר גם חברות לואו-טק ומוטות ייצור יכולות להפוך לחברות הייטק. לשאלת אחד מחברי מועצת הרשות השיבה גב' אשל כי המימון ניתן לחברות עצמן.

אחד מחברי מועצת הרשות ציין כי המאיצים דומים במידה מסוימת לחברות ייעוץ. מר בין ציין בעניין זה כי רשות החדשנות זיהתה שמה שחסר לחברות מהסוג הזה הוא אנשים עם הבנה וניסיון טכנולוגי ולא חברות ייעוץ קלאסיות. לשאלת יו"ר מועצת הרשות, השיבה גב' אשל כי קודם יפרסמו קולות קוראים לבחירת המאיצים עצמם. לשאלת אחד מחברי מועצת הרשות, השיב מר בין כי נעשתה בדיקה ביחס למאיצי מופ"ת וההיתכנות הכלכלית שלהם, ובכלל זה נערכה בדיקה ביחס לקיים בחו"ל. עוד ציין מר בין כי בשלבי בדיקת ההתכנות ופיתוח המוצר הבקשות מאושרות על בסיס מצוינות, כאשר אין חובה לעשות שימוש במאיץ המופ"ת. לבסוף ציינה גב' אשל כי מצפים ממאיץ המופ"ת לא רק ללוות את החברות בשלבי המו"פ, אלא גם לבנות את היכולות הפנימיות שלהן.

3. פעילות רשות החדשנות להתמודדות עם מתקפות סייבר

הנושא לא נדון מפאת קוצר זמן ויובא לדיון בישיבת המועצה הבאה.

ד"ר אלון סטופל

יו"ר רשות החדשנות

